

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2014 M. LAPKRIČIO 26 D. NUTARIMO NR. 1328 „DĖL
VIEŠŲJŲ PASTATŲ ENERGINIO EFEKTYVUMO DIDINIMO PROGRAMOS
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 19-1798) (TAIS NR. 19-11431(2))**

2019-11-12 Nr. NV-3158

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu siūloma nustatyti, kad į Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos (toliau – Programa) reguliavimo dalyką būtų įtraukti ir *valstybės ir savivaldybių įsteigtoms viešosioms įstaigoms nuosavybės teise priklausančios pastatai*. Tačiau iš siūlomos formuluotės nėra aišku, ar yra kalbama apie viešąsias įstaigas, kurių dalininkas (vienintelis) yra valstybė ar savivaldybė, ar apie viešąsias įstaigas, kurių vienas iš dalininkų (steigėjų) yra valstybė ar savivaldybė. Siūlytume vartoti viešosios įstaigos dalininką apibrėžiančias formuluotes ir paaiškinti, kokios viešosios įstaigos turimos galvoje (valstybė ar savivaldybė vienintelis viešosios įstaigos dalininkas, ar tik vienas iš viešosios įstaigos dalininkų). Tiek Projekto lydimoji medžiaga, tiek pateiktas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinio pažyma turėtų būti papildyta informacija, kokios viešosios įstaigos turimos omenyje, koks būtų poveikis Programos tikslų įgyvendinamumui. Be kita ko, finansuojant viešosioms įstaigoms nuosavybės teise priklausančių pastatų energijos vartojimo efektyvumo didinimo projektus, turėtų būti sprendžiamas valstybės pagalbos klausimas. Šiuo aspektu siūlome Projektą suderinti su Konkurencijos taryba.

Kita Programos projekto 1 punkto nuostata, kad viešieji pastatai turi būti „*valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų – valstybinio ir savivaldybių administravimo subjektų*“ valdomi, kelia pagrįstų abejonių dėl viešųjų įstaigų, kurios valdo joms valstybės ar savivaldybės perduotus pastatus turto patikėjimo teise (pvz., sveikatos priežiūros įstaigos, valstybinės aukštosios mokyklos), nes tam tikros viešosios įstaigos, pvz., sveikatos priežiūros įstaigos, valstybinės aukštosios mokyklos pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą nėra valstybinio ir savivaldybių administravimo subjektai. Siūlome tikslinti Projektu keičiamos Programos 1 punktą aiškiai apibrėžiant, kokie pastatai yra laikomi viešaisiais pastatais Programos reguliavimo atžvilgiu.

Siekiant teisės akto aiškumo, siūlytume vietoj sąlygos „*tiesioginei veiklai vykdyti*“ vartoti formuluotę „*nustatytoms funkcijoms atlikti*“ kaip tiksliau apibūdinančią valstybės, savivaldybių institucijų ar įstaigų veiklą; viešųjų įstaigų veiklos tikslui apibūdinti galėtų būti vartojama formuluotė, susijusi su viešosios įstaigos veiklos tikslais, pvz., „*nustatytiems veiklos tikslams užtikrinti*“.

Jei būtų tam tikroms viešosios įstaigoms nuosavybės teise priklausantys pastatai įtraukti į Programos reguliavimo sritį, siūlytume Programos tekstą papildyti nuostatomis, susijusiomis su viešųjų įstaigų pastatais (pvz., Programos 4.8 papunktis, 10, 13, 14, 34 ir kt. punktai).

2. Projektu siūloma koreguoti Programos tikslą ir nustatyti „*pagerinti viešųjų pastatų ir jų inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės didinant energijos vartojimo efektyvumą*“. Tačiau apibrėžiant Programos uždavinius ir jų vertimo kriterijus (pvz., Programos 16, 17 punktuose) fizinių savybių pagerinimo kriterijų nėra įtraukta. Siekiant užtikrinti teisės akto nuoseklumą ir vartojamų formuluočių derėjimą tarpusavyje, siūlytume peržiūrėti Programos tekstą ir, kur reikalinga, suderinti tarpusavyje formuluotes. Be to, atskleistinas formuluotės „*pagerintos pastatų bei jų inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės*“ turinys ir koks būtų praktinis siūlomo pakeitimo poveikis.

3. Atkreipiame dėmesį, kad savarankiškos teisės normos ir jų dalys teisės aktuose neturi būti dėstomos skliaustuose, todėl atsisakytina tokio teisinio reguliavimo dėstymo būdo Projektu keičiamos Programos 13.4, 23.5 papunkčiuose.

4. Projektu keičiamos Programos 23.2 papunktyje siūloma nustatyti reikalavimus viešojo pastato energijos vartojimo auditui, tačiau nei Projekto lydimajame medžiagoje, nei Projekte nėra apibrėžta (paaiškinta), kas yra laikoma „*energijos taupymo priemonių grupė (paketas)*“, taip pat siūlytume suvienodinti Programos tekste vartojamas formuluotes „*higienos sąlygos*“ ir „*higienos normas*“ arba atskleisti skirtingų formuluočių turinį.

Be kita ko, siekiant teisės akto aiškumo ir nuoseklumo, siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga analogiškai (reikalavimais energijos vartojimo auditui) papildyti ir Programos 34.3 papunktį, kuriame nustatytas savivaldybių viešųjų pastatų energijos vartojimo auditas.

5. Programos 23.4 papunkčio redakcija turėtų būti peržiūrėta ir įvertinta, ar neturėtų būti įtraukti ir „*planuojami šildyti ir (arba) vėsinti viešieji pastatai*“ suderinant su Projektu keičiamos Programos 1 punktu.

6. Nėra aišku, kodėl Projektu keičiamos Programos 41 punkte išskiriami tik valstybei nuosavybės teise priklausantys viešieji pastatai, bet nėra įtraukiami savivaldybių viešieji pastatai.

7. Reikėtų įvertinti, ar Projekto nereikėtų papildyti pereinamojo pobūdžio nuostatomis dėl iki Projekto įsigaliojimo prasidėjusių teisinių santykių reguliavimo.

8. Siūlome įvertinti, ar kartu su Projektu neturėtų būti teikiamas Vyriausybės nutarimo projektas dėl Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1256 „Dėl Valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų – valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų sąrašo sudarymo“ pakeitimo, atsižvelgiant į Projektu siūlomą teisinį reguliavimą (pvz., planuojami šildyti ir (arba) vėsinti viešieji pastatai).

9. Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Vyriausybės nutarimus, kuriais keičiami, pildomi ar pripažįstami netekusiais galios anksčiau priimti nutarimai, pasirašo Ministras Pirmininkas ir tos valdymo srities ministras, kuris buvo pasirašęs ankstesnį nutarimą, nepaisant to, kas pateikė Vyriausybei svarstyti naują nutarimo projektą. Atsižvelgiant į tai, Projekto pabaigoje turėtų būti nurodytas aplinkos ministro pareigų pavadinimas.

Teisės grupės patarėja

Erika Vaivadienė